

Legionář František Červenka

22. p. pl. - čs. legie ve Francii

Úvod

Jako mnoho dalších mužů z Čech, nastoupil po vyhlášení mobilizace branných sil Rakouska 26. července 1914, ke svému pluku i František Červenka z Jažlovic. Události, které prožil za První světové války roku 1914 – 1918 na frontě a v zajetí byly stejné, jaké zaznamenal do deníčků František Stařeček z Jažlovic. Kronikář obce Antonín Plaček č.p. 47 tyto události z deníčků přepsal a jejich opis byl zaslán do Československé obce legionářské.

Mobilizace

Po vyhlášení mobilizace se přihlásil ke svému 11. zdr. odd. rakousko - uherskému útvaru. Jak popisuje legionář František Stařeček, vlakem odjeli z Prahy z Holešovického nádraží směrem na Český Brod, Brno, Budapešť do Vinkovců ve Slavonii. Po přesunu do Srbska přes řeku Drynu zažili hrůzy války.

Zajetí

19. srpna 1914 byl František Červenka v Sehie zajat. Potom následovala strastiplná cesta o hladu a zimě směrem k Drači v Albánii.

Do města Niše

Pěšky nejdříve došli 25. srpna do města Ub a ráno odtud úzkokolejnou drahou jeli do města Valjevo. Další den jeli široko kolejnou drahou do města Niše, kam přijeli 30. srpna večer a odvedli je do konických kasáren, kde spali místo koní. Zde pak chodili na práci na nádraží skládat dříví a dostávali menáž dvakrát denně, polévku z fazolí a kousek chleba, snídaně nebyly žádné.

Noví zajatci

15. listopadu přišli zase noví zajatci. Ze Řičan to byl Tesařík a z Kašovic Šretr. 11. prosince přišel také Toník Alexandrů z Jažlovic, ale ten 20. prosince zase odjel. Jeden voják od kompanie Václava Stařečka, bratra Františka Stařečka, vyprávěl o jeho zranění, a že byl také zajat.

Nákaza tyfem

V březnu 1915 navštívil František Červenka nemocného tyfem Františka Stařečka v nemocnici, potěšil ho a donesl mu pomeranče. Ten dostal lístek od Antonína Alexandra, ale namohl na něho odepsati, proto za něho odepsal František Červenka.

Druhého srpna odešel František Červenka z Niše, nejspíše stavěti dráhu a dal F. Stařečkovi lístek od Josefa Daňkovského.

Odchod z Niše

Dvacátého devátého října 1915 odešli z Niše. Přes Prištinu, Derby, Strugy došli 22. listopadu do Elbazánu. Třetího prosince pokračovali a 12. prosince došli do města Fyerra Ura. Zde poprvé uviděli Taliánské vojáky v kloboukách a někteří od nich dostali i stravu. 21. prosince došli do přístavu Valony a 22. prosince přešli na druhou stranu přístavu a některé zajatce odvezli k velkému šífu, dvou komín jménem Indiana.

Nalodění a odjezd

Na Boží hod bylo ukončeno nalodění a večer se loď hnula a jela dosti rychle. Dne 26. prosince večer loď stanula a stála proti městům na obou stranách. Byly to krásné domy,

továrny, dráha podle moře a na druhé straně vše pobořeno, město Mesina pobořená zemětřesením v minulých letech. Ve středu dne 28. prosince 1915 ráno se loď zase pohnula.

Vylodění na Asinare u Sardinie

Posledního prosince po tmě byli zajatci na malých lodkách převáženi na ostrov Asinare. Přespávali v lágrech a už na lodi mnoho zajatců zemřelo. Doktoři zjišťovali kdo má nakažlivou nemoc, musel ihned do vedlejšího lágru. Práce, která se zde konala, byla pouze nositi kámen a dělati okolo lágru silnou zeď a na tu všichni nosili kámen a dosti zdaleka.

Dne 12. února 1916 bylo asi 400 zdravých odvedeno asi 10 km po ostrově do tzv. Lágru Stretti blíže k přístavu.

Dne 13. dubna navštívil Františka Stařečka Antonín Alexandr a od něho se dozvěděl co je doma nového. Na Boží hod velikonoční pak byli dopoledne na mši svaté a odpoledne pak šel F. Stařeček ke kamarádům Alexandrovi a Červenkovi. Vesele kouřili rak. cigarety a doutníky. Byly velké větry, v celtách plno písku a časem celta zbořená.

Odjezd do Francie

Dne 12. července 1916 byla vizita na oděv a prádlo a konány přípravy k odjezdu. Ve čtvrtek 15. července v 1 hod. po poledni byl odjezd z přístavu na Asinare lodí Seina do Francie. Druhého dne v 9 hodin přistáli v pěkném přístavu Tulon. Odtud vlakem rozváželi zajatce do různých měst na práci.

Přihlášení do legií

Dne 23. 2. 1918 se v Marseille přihlásil František Červenka do legií.

Dne 12. 3. 1918 byl zařazen do 21. p. pl. čs. legií ve Francii a nakonec do 22. p. pl.

Odjezd z Francie

Dne 4. ledna 1919 byl odjezd z Francie vlakem přes Itálii do Československa. Vlak přijel do Budějovic 9. ledna 1919 ve 2 hodiny v noci, kde bylo na nádraží slavnostní uvítání s hudbou. Ráno byl odjezd do Prahy.

Propuštění z legií

Vojínem ve službě legionářské byl do 31. 12. 1919. Propuštěn z čsl. legionářského vojska byl 1. 2. 1920. Propuštěn z čs. vojska byl 15. 12. 1920.

Ministerstvo národní obrany zaslalo Františku Červenkovi diplom 759 k medaili legií 22. 1. 1927. Francouzská medaile mu byla zaslána 14. 2. 1927.

Doslov

František Červenka se 26. 4 1887 v Jažlovicích č. 16. Studoval na Průmyslové škole na Smíchově, které ukončil 6. 6. 1905 ve třídě 2A jako truhlářský učeň.

Po válce pracoval jako sluha v Zemském ústavě choromyslných v Praze. Dne 30. 11. 1919 se oženil s Marií Kateřinou Burianovou z Jažlovic č. 21, s kterou měl dvě dcery. Zdeňka se provdala za Bohumila Kratochvíla a bydleli v domě č. 30, který postavil v Jažlovicích František Červenka. Nyní zde bydlí jejich syn s rodinou.

František Červenka zemřel 26. 2. 1951 a je pochován na místním hřbitově.

autor textu:

Miloslav Dvořák, vnuk